

KUZEY KIBRIS İLÇE BELEDİYELERİ WEB SİTELERİNİN ŞEFFAFLIK AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ*

EVALUATION OF NORTHERN CYPRUS DISTRICT MUNICIPALITIES WEBSITES IN TERMS OF TRANSPARENCY

Dr. Ali ÖNCÜ
alioncu1988@hotmail.com
ORCID: 0000-0002-2653-9026

Yrd. Doç. Dr. Fehiman EMİNER
Kıbrıs Türk Eğitim Vakfı-Müdür
fehimaneminer71@gmail.com
ORCID: 0000-0003-0969-6553

Gönderim 21 Şubat 2025 – Kabul 29 Nisan 2025
Received 21 February 2025 – Accepted 29 April 2025

Öz: Bu çalışma vatandaşların belediyelerle ilgili şeffaflık algısını ölçmeyi amaçlamaktadır. Vatandaşların şeffaflık algısı Belediyelerin sosyal medya araçları ve web sayfalarını kullanmaları dikkate alınarak ölçülmüştür. İlçe belediyeleri resmi web sitelerinde, 2018-2022 yılları arasında kapsayan bilgilere dayanan bu çalışmada belediye şeffaflık endeksi için yeni bir kodlama cetveli oluşturularak elde edilen veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonrası şeffaflık endeksi için skorun %64 ve altı olanlar yetersiz olarak değerlendirilmiştir. Araştırmada belediyelerin resmi internet sitelerinde açıklanan bilgilerin çevrim içi olarak incelenen kurumsal bilgiler, planlama, bölge halkıyla ilişkiler ve ekonomik ve finansal şeffaflık kriterleriyle ilgili web sitelerinde yapılan araştırmada Lefkoşa Türk Belediyesi %76, Mağusa ve Girne Belediyeleri %67 puan ile gelmekte ardından Güzelyurt Belediyesi %64, Lefke Belediyesi %62 ve en sonda ise İskele Belediyesi %52 puanla şeffaflık listesine girememişlerdir. Belediyelerin sosyal medya araçlarıyla birlikte web siteleri aracılığıyla vatandaşlarla karşılıklı iletişimin kurulması; şeffaflığın artmasına katkı koyarken, yerelde yönetişime ve belediyelerin özerk yapılarının güçlenmesine de pozitif yönlü etki eder. Yerel yönetimlerde mali yapının güçlü olması insan kaynakları, mali yönetim ve yeni bilgi teknolojilerinin kullanılmasına olanak sağlamaktadır. Bu sonuca göre şeffaflığın belediye büyüklüğü ile doğru orantıya sahip olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İyi Yönetişim, Yerel Yönetimler, Şeffaflık, Halkla İlişkiler, Web Sitesi.

Abstract: This study aims to measure citizens' perception of transparency regarding municipalities. Citizens' perception of transparency was measured by taking into account the use of social media tools and web pages of the municipalities. In this study, which is based on information covering the years 2018-2022 on the official websites of district municipalities, a new coding table was created for the municipality transparency index and the obtained data was analyzed using the content analysis method. After the analysis, those with a score of 64% and below for the transparency index were evaluated as insufficient. In the research, which was structured on the websites of the municipalities regarding institutional information, planning, relations with the local people and economic and financial transparency criteria that were examined online, Lefkoşa Türk Municipality came in 76%, Famagusta and Kyrenia Municipalities came in 67%, followed by Güzelyurt Municipality with 64%, Lefke Municipality with 62% and finally İskele Municipality with 52%. Establishing mutual communication with citizens through the websites of the

* Bu makale, Doç. Dr. Muhittin Tolga Özsağlam'ın danışmanlığında Ali Öncü tarafından hazırlanıp Lefke Avrupa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Araştırma Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı'na sunulan KKTC'de Yerel Yönetimlerin İyi Yönetişim Çerçevesinde Değerlendirilmesi başlıklı doktora tezinden türetilmiştir.

municipalities together with social media tools; while contributing to the increase in transparency, it also has a positive effect on local governance and the strengthening of the autonomous structures of municipalities. The strong financial structure in local governments enables the use of human resources, financial management and new information technologies. According to this result, it is seen that transparency is directly proportional to the size of the municipality.

Keywords: *Good Governance, Local Governments, Transparency, Public Relations, Website.*

1. GİRİŞ

Yerel yönetimlerin sosyal medya araçlarının kullanımı, iyi yönetişimin ana bileşeni olan şeffaflık göstergesinde önemli bir araç olarak kabul edilir. Vatandaşın yerel yönetim faaliyetlerini sosyal medya organlarını kullanarak takip etmesini sağlayarak hesap verebilirliğin gelişmesini sağlar. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunan belediyelerde şeffaflık uygulamaları belediyeden belediyeye farklılıklar göstermektedir. Yönetimde şeffaflık oluşmasına, vatandaşın belediyelere olan güvenini yeniden kazanmasına ve bu güveni güçlendirmeye yardımcı olacak araçlara ihtiyaç duyulmaktadır. Yerel yönetimlerde şeffaflık anlayışı teknolojinin gelişmesiyle internet ortamında birçok hizmetin verilmesi, bilginin halkla paylaşılmasıyla iş ve hizmetlerde gizliliğin alt seviyelere çekilerek bilgi edinme hakkı yasasıyla (27/2014 sayılı yasa) daha da kolaylaşmıştır. Yerelde katılımcı bir demokrasi, kamuda hesap verebilirlik ve şeffaflık olmak üzere kamu kurumlarının güvenilirliğini sağlama açısından, kamu yönetiminde iyi yönetişimle ilgili konular her geçen gün daha fazla önem kazanmaktadır. İyi yönetişimin en önemli bileşenlerinden biri ise şeffaflıktır (Araujo ve Romero, 2016).

Yerel yönetimlerde şeffaflık son yıllarda belediye yönetimleri ile toplum arsında etkileşimde öne çıkan bir unsur olmaktadır. İyi yönetişimin ana unsuru olarak kabul edilen şeffaflık birçok kavramla ilişkilidir (TI, 2015). Yöneticiler vatandaşlarla daha çok etkileşim kurmak için giderek daha fazla sosyal medya araçlarını kullanır hale geldi. Sosyal medya araçlarından olan web siteleri kurumlar hakkında bilgi verirken aynı zamanda taraflar arsında da ilişki kurulmasına olanak sağlar ve ilişkinin gelişmesine yardımcı olur (Capriotti ve Moreno, 2007). Dijitalleşmenin yaygınlaşmasıyla yerel yönetimler kurumsal web sayfalarının kullanımını her geçen gün artırmışlardır. Bunu sadece yerel hizmetlerle ilgili bilgi ve ödeme kolaylığı sağlama amacı ile değil aynı zamanda yerle yönetimin istatistiki bilgilerini paylaşmak için de kullanır oldular. Böylece vatandaşlar ödedikleri harç ve hizmet bedellerinin nasıl kullanıldığını takip edebilir hale geldiler. Belediyelerin web sayfalarında bulunan bilgiler tek başına demokrasinin gelişmesini sağlamaz ancak tüm vatandaşlara yerel yönetimleri izleme ve katılım sağlama imkânı sağlar. Belediyelerin faaliyetleri hakkında bilgi paylaşımı yerel yönetimlere meşruiyet kazandırır (Heald, 2006). Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün (TI) çabalarıyla birçok ülke kendi belediyeleri için “şeffaflık endeksleri” geliştirmiştir. Özellikle finansal şeffaflık üzerinde çalışmaların önem kazandığı bilinmektedir. Bu örgütün amaçlarından biri “*siyasal yaşamda şeffaf, dürüst ve hesap verilebilir bir sistemin*” geliştirilmesidir (TI).

Belediyelerin bilgi paylaşımı şeffaflığı artırırken, yerelde iyi yönetişim parametrelerini güçlendirir. Şeffaflığın artması özellikle vatandaşların karar alma süreçlerine katılımını teşvik eder ve sosyal medya aracılığı ile vatandaşla belediye arasındaki iletişim ve etkileşimi güçlendirir (Porumbescu, 2016). Her belediyenin

vatandaşla kurduğu iletişim farklılık gösterse de yapılan araştırmalar belediye büyüklüğü ile şeffaflık arasında pozitif yönlü ilişki olduğunu ortaya koymaktadır (Alcaraz vd., 2014; Cuadrado vd., 2014; Romero ve Araujo, 2018; Ramirez vd., 2022).

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yerel yönetimlerde şeffaflık algısını ölçen başka bir çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışmada, sosyal medya araçlarının ilçe belediyeleri tarafından nasıl kullanıldığını değerlendirirken iyi yönetim ilkeleri dikkate alındığında, şeffaflığın ilçe belediyeleri tarafından ne kadar sağlandığı vatandaş algısı ile araştırılmıştır.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Yerel yönetimlerde sosyal medya araçlarını kullanarak paydaşlarla etkili bir ilişki kurma ve bilgi sağlama farklı teorilerde ele alınmıştır. Birinci olarak Meşruiyet teorisi, bilginin yayılmasıyla yöneticiler tarafından sorumlu tutulan, bu eylemlerin ve varlığının meşruiyetini yükselterek yönetim algısını değiştirmeyi hedefleyen eylemleri inceler (Tajedo vd., 2022). Gönüllü olarak yapılan bilgi paylaşımı vatandaşın katılımını sağlamakta ve yöneticiler tarafından oluşturulan normların toplum tarafından benimsenmesinde etkili olabilmektedir (Ashforth ve Gibbs, 1990; Suchman, 1995; Chen ve Roberts, 2010). Bu araçlar kamusal kurumların itibarının yükselmesini sağlarken kamu yararını artırır. Kamu kurumları ve vatandaş arasındaki toplumsal sözleşmeyi açıklar (Tajedo vd., 2022).

İkinci olarak meşruiyet teorisiyle yakından uyumlu olan paydaş teorisi, kurumlar ve paydaşları arasında uzun süreli ilişkiler aracılığıyla katkı oluşturma'nın önemine odaklanır (Freeman vd. 2010). İnternet kullanımının yaygınlaşmasıyla sosyal medya araçları kurumların paydaş katılımının çoğalmasına yardımcı olurken karşılıklı diyalog içinde etkileşime girmesine olanak tanır (Bellucci ve Manetti, 2017).

Son olarak da diyalojik halkla ilişkiler teorisinde diyalog kavramı öne çıkmaktadır. Bu teori ilk olarak Pearson tarafından halkla ilişkiler stratejisi olarak ele alınmıştır (Pearson, 1989). Daha sonra Kent ve Taylor tarafından geliştirilen bu teori, taraflar arasında bilgi ve fikir alışverişinin gelişimi için internetin önemine vurgu yapmaktadır (Kent & Taylor, 2004). Sosyal medya araçlarında diyalojik iletişimin oluşabilmesi için Özoran tarafından beş ilkenin gerekliliğine vurgu yapılmıştır. Bunlar, diyalojik döngü, enformasyon kullanışlılığı, yeniden ziyaret sağlama, arayüzün kullanışlılığı, ziyaretçilerin korunması şeklinde sıralanmaktadır (Özoran, 2017). Günümüzde sosyal medya diyalojik iletişimin güçlü bir aracı olarak kabul edilmektedir.

2.1. Yerel Yönetimlerde Şeffaflık ve İnternet Kullanımı

Bu çalışmada şeffaflık algısı ölçülürken yapılan literatür taramasında internet kullanımının etkisini ortaya koyan çalışmalardan faydalanılmıştır. Burada bu çalışmalara yer verilmiştir. Vatandaşların görüşlerini ifade etmek için sosyal medya son yıllarda kamusal hizmetler hakkında geri bildirim sağlamaları nedeniyle önemli bir araç olmuştur (Zheng ve Zheng, 2014). İnternet, toplumda yaşayan insan ve tüm gurupları, işletmeleri, tüm dünyayı kapsayan, paylaşılan ve sunulan tüm

hizmetlerden herkesin bilgi sahibi olmasını sağlamaktadır (Vural ve Coşkun, 2006). İnternetin yerel yönetimlerde halkla ilişkiler amaçlı yeniliklerin gelişmesiyle kurumsal web sayfalarının kullanımı her geçen gün önem kazanmaktadır. İnternet, Amerika Birleşik Devletleri'nde 1969 yılında başlayarak diğer kurumların bu çalışmalara katılmasıyla yaygınlık kazanmıştır. Türkiye'de ise internet Tübitak'ın ve Ortadoğu Teknik Üniversitesinin birlikte ortak projelere üretmesiyle başlamıştır. Yerel yönetimlerde şeffaflık, verilen kamusal hizmetlerde iyi yönetişimi geliştirmek için kullanılan bir mekanizmadır (De Araujo ve Romero, 2016). Yerel yönetimler sahada vatandaşa en yakın olan kurumlardır. Vatandaşın ihtiyaçlarına etkili ve verimli bir şekilde çözümler üretecek noktada bulunmaktadır. Bu çözümleri üretme noktasında daha fazla şeffaflık oluşturarak vatandaşın ve çalışanların kendi kurumuna olan güvenini artırma noktasında iyi yönetişim argümanlarının daha çok uygulanır olması bu güvenin artmasına yardımcı olur. İyi yönetişim ilkelerinin uygulanması projelerde iyi sonuçlar elde edilmesini sağlarken, daha çok kapsayıcı bir toplum oluşturarak demokrasinin de gelişmesine neden olacaktır. Yerel yönetimlerde şeffaflık seviyelerin yükselmesi vatandaşa karşı hesap verme sorumluluğunu geliştirirken iyi yönetişimin kalitesini iyileştirmede belirleyici rol oynar (Hood ve Heald, 2006; Bauhr ve Grimes, 2014).Belediyelerin web sayfalarında bulunan bilgiler tek başına demokrasinin gelişmesini sağlamaz. Son yıllarda kamu kurumlarına olan güvenirliliğin kaybolması sebebiyle bu güvenin tekrar güçlendirme ihtiyacı dikkate alındığında yerel yönetimlerde iyi yönetişim ve şeffaflıkla ilişkili konular daha çok önem kazanmaktadır. Belediyelerin faaliyetleri hakkında bilgi ifşası onları daha çok meşruiyet kazandırır (Patten, 1992; Heald, 2006). Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün (TI) çabalarıyla birçok ülke kendi belediyeleri için “şeffaflık endeksleri” geliştirmek için veriler oluşturmaktadır. Özellikle finansal şeffaflık üzerinde çalışmaların odaklandığı görülür. Şeffaflık, “bilginin mevcudiyeti (şeffaflığın arz tarafı) ve bu bilgilerin vatandaşlar ve paydaşlar tarafından erişilebilirliği ve kullanılabilirliği (şeffaflığın talep tarafı) ile ilgili geniş bir kavramdır” (de Araujo vd., 2016). Şeffaflık sayesinde dış aktörlerin yerel yönetimlerin iç çalışmalarını ve performanslarını değerlendirme imkânı sağlayan bilgilere ulaşması anlamına gelir. Yapılan bu çalışma sayesinde yerel yönetimler tarafından üretilen kararların işleyişi ve performansı hakkındaki bilgiler ortaya konulacaktır. Her belediye kendi web sitesini oluşturarak kendini tanıtmaya faaliyetlerinde, kurumsal bilgileri, amaçları, vizyon ve misyonları, yapacakları ve yaptıkları faaliyetleri, istek ve şikâyet hattı, sosyal ve kültürel faaliyetleri, belediyenin bütçe kalemlerini, çevreyle ilgili planları, yaşamı kolaylaştırmak için online ödeme kolaylıkları ve planladığı projeler hakkında web sayfalarında ve diğer sosyal medya araçlarında ayrıntılı bilgiler sunmaktalar (Okay ve Pelenk, 2006).

2.2 İlçe Belediyeleri Web Sitelerinde Şeffaflık

Bilgi iletişim teknolojilerinin gelişimiyle beraber sosyal medya araçlarının kullanımının çoğalmasıyla yerel yönetimlerde çevrimiçi iletişim süreçlerinin gelişip dönüşmesine neden olmuştur (Mainka vd., 2014). Bu dönüşümle birçok teşvikle kullanımı artan çevrim içi olarak açıklanan sosyal medya araçları ortaya çıkmıştır (Hansen vd., 2011). Yerel yönetimlerde şeffaflık politikalarının uygulamalarına Bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) gelişmesi büyük katkı sağlarken yerelde bu uygulamalar sayesinde belediye yönetimlerinin tüm eylemlerinden sivil toplum

örgütleri ve vatandaşların zamanında bu bilgilere erişim olanaklarını artırması (Lindquist ve Huse, 2017) şeffaflık anlayışının yerel yönetimlerde gelişmesine yardımcı olmuştur (Ruano de La Fuente, 2014). İlçe belediyelerinde halkla ilişkiler birimi her belediyenin kültürel ve sosyal yapısına göre kendi web sitesini tasarlamıştır. Halkla ilişkilerde bu tasarım uygulamalarında web sitelerinin birincisi bilgi verme aracı tek yönlü olur, ikincisi belediye ve vatandaş arasındaki ilişki seviyesini geliştirerek karşılıklı etkiye açık bir yapı tasarlanarak diyalog yoluyla iki taraf arasında bir ilişki oluşturarak gelişmesini sağlar (Capriotti ve Moreno, 2007). Belediyeler oluşturulan bu web sitelerinde vatandaşlara vermek istenilen bilginin doğrudan tanıtımını yaparken hedef kitlenin farkındalık ve anlayışını yükselterek şeffaflık seviyesinin yükselmesini sağlarken yöneticilerin siyasal oy kapasitelerinin yükselmesini sağlar ve onların seçilmelerine yardımcı olur (Bayraktar, 2020). Web siteleri sunduğu imkânlar sayesinde halkla ilişkiler uygulamalarının bir parçası olmuştur. Web siteleri vatandaşlara bilgi verirken diğer taraftan ise vatandaşın algısını ölçme imkânı sunar (Uğur, 2013). Şeffaflığın hangi seviyede olduğunu ve hangi göstergelerin kullanılacağını belirlemek için Belediye şeffaflık endeksi oluşturularak ağırlıkları belirlendi. Belediyelerin web sayfaları paydaşlara karşılıklı bilgi sağlarken şeffaflık hedeflerini garanti altına almak için internete bağlı bu teknolojinin en uygun biçimidir (Jaeger ve Bertot 2010). Yalnızca belediyelerin web sayfalarında bu bilgilerin olması iyi bir demokrasi olmasını sağlamaz, sadece üretilen hizmet ve politikaların izlenmesini ve katılımın çoğalmasını sağlar (da Cruz ve Marques 2014).

3. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Da Cruz ve Marques (2014) tarafından yapılan literatür taramasında yerel yönetim şeffaflığının belirlemede kullanılan endekslerin iki ana grup etrafında olduğu öne sürülmektedir. Bunlardan ilki, oluşturulan tüm göstergeler için eşit ağırlık temel alınmaktadır. İkinci olarak da bu endekslerin belediye anketleriyle ölçülmesidir. Bu çalışmanın ampirik testlerinde da Cruz vd. (2015)'un "Measuring Local Government Transparency" çalışması temel kaynak olarak kullanılmıştır. Portekiz belediyeleri için yapılan çalışmada 76 göstergede toplanmıştır. Bu araştırmada ilçe belediyeleri şeffaflık endeksi oluşturulurken 76 gösterge içinden aldığımız 22 gösterge beş boyutta gruplandırılmıştır. Bunlar, Kurumsal bilgiler dört gösterge, Planlama altı gösterge, yerel vergiler ve diğer ücretler üç gösterge, Bölge halkı ile ilişkiler altı gösterge ve Ekonomik ve Finansal şeffaflık üç gösterge olarak belirlenmiş ve bu değerler sayısal olarak var "1" ve yok "0" puan verilerek şeffaflık değerlendirilmiştir.

Bu araştırma nitel veri toplama yöntemlerinden biri olan doküman analiziyle ikincil veriler toplanarak, içerik analizi uygulanmıştır. İçerik analizi, "iletişimin içeriğinin sistematik, yazılı, nesnel ve nicel olarak açıklayan bir araştırma tekniğidir" (Berelson, 1971). İçerik çözümlemesinde içeriğin yazılı, sözel ve diğer materyallerin verdiği mesajları sistematik olarak sınıflandırarak anlam ve dilbilgisi açısından rakamsal olarak kodlayarak sayılara dönüştürerek sosyal gerçeği ortaya çıkarma söz konusudur (Tavşancıl ve Aslan, 2001). Bu araştırmada cetvelin oluşturulmasında da Cruz'un (2015) tarihli yapmış olduğu çalışmada oluşturulan kodlardan alınarak bu araştırma için yeni bir kodlama geliştirilmiştir. Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak

için da Cruz tarafından kullanılan ve güvenilirliği test edilmiş kodlama cetveli kullanılmıştır.

Araştırmanın evreni Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyet’inde bulunan belediyelerin web siteleri oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise nüfusun çoğunluğunu temsil etmeleri nedeniyle ilçe belediyeleri oluşturmaktadır. Bu ilçe belediyeleri Lefkoşa Türk Belediyesi, Girne Belediyesi, Gazi Mağusa Belediyesi, Güzelyurt Belediyesi, İskele Belediyesidir. Bu ilçe belediyelerinin resmi web siteleri inceleme kapsamındadır. İncelenen bu belediyelerin web adresleri, <https://www.lefkosabelediyesi.org/>, <http://www.girnebelediyesi.com/>, <https://www.gazimagusabelediyesi.org/>, <https://www.iskelebelediyesi.com/>, <http://www.lefkebelediyesi.com/>, <https://www.guzelyurtbelediyesi.com/> şeklindedir. Bu çalışma belediyelerin web sitelerinde 2018-2022 yılları arasını kapsamaktadır.

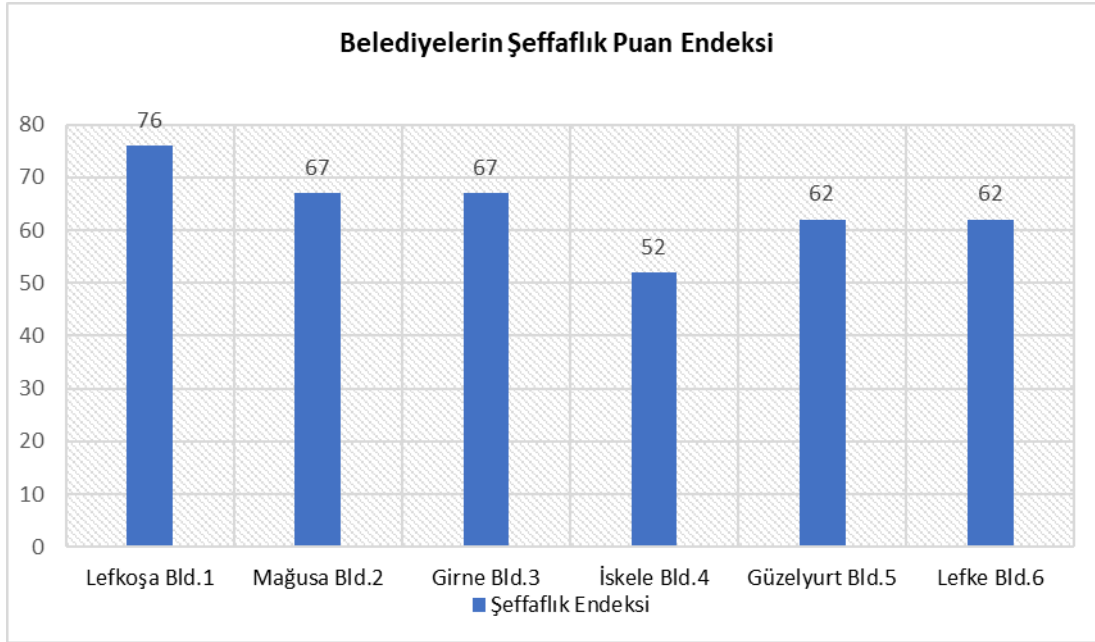
4. ARAŞTIRMADA ELDE EDİLEN BULGULAR

Araştırma kapsamında altı ilçede belediye web sitelerinin biçimsel özellikleri ve sitede yer alan halkla ilişkilerin tanıma ve tanıtmaya yönelik faaliyetleri incelenerek değerlendirmeleri yapılmıştır. Altı ilçe belediyesi web sitelerine kullanıcılar açısından erişim rahatlığı olduğu söylemek mümkündür. Web siteleri sayfası üzerinde aynı zamanda diğer sosyal medya araçları olan, Facebook, Twitter, Instagram, Whatsapp web gibi sosyal medya araçlarını da birlikte kullanmaktadırlar. Tüm bu sosyal medya araçlarının olması yerel yönetimlerin şeffaflık noktasında yeterli adımların atıldığını göstermemektedir. Bu altı ilçe belediyeleri arasında şeffaflık açısından farklılıkların olduğu ve bu farklılıkların tespiti için web siteleri üzerinden çeşitli karşılaştırmalar yapılmıştır. Web sayfalarıyla ilgili araştırma Tablo 1’de verilmektedir.

Tablo 1: Belediyelerin Web Siteleri Kullanımıyla İlgili Analiz Sonuçları

Değerlendirme Var: 1 Yok: 0	Lefkoşa Belediyesi	Mağusa Belediyesi	Girne Belediyesi	İskele Belediyesi	Güzelyurt Belediyesi	Lefke Belediyesi
Kurumsal Bilgiler						
1- Belediye meclis üyelerinin görev ve sorumlulukları	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
2-Belediye meclis üyelerinin kişisel bilgileri	Var	Var	Var	Var	Yok	Yok
3-Belediyenin tarihçesi	Var	Var	Var	Yok	Yok	Yok
4-Belediyenin istihdam raporları ve iş ilanlar	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
Planlama						
5-Yıllık rapor	Var	Yok	Yok	Yok	Var	Yok
6-Stratejik plan	Yok	Yok	Var	Yok	Var	Yok
7-Yerel çevre planı	Yok	Var	Var	Var	Var	Var
8-Yerel atık planı	Var	Var	Var	Yok	Var	Yok
9-Yerel kültürel aktivite planı	Var	Var	Var	Var	Var	Var
10-Yolsuzluk risk değerlendirmesi ve önleme planı	---	---	---	---	---	--
Yerel vergiler ve diğer ücretler						
11-Yerel vergilerle ilgili bilgiler	Var	Var	Var	Var	Var	Var
12-Yerel yasal düzenlemelerle ilgili bilgiler	Var	Var	Var	Var	Var	Var
13-Yerel hizmetlerle ilgili kalite	Yok	Var	Yok	Yok	Yok	Yok

yönetim sistemi ile ilgili bilgi						
Bölge halkı ile ilişkiler						
14-Belediye web sitesine arama motorundan ulaşılabilirlik	Var	Var	Var	Var	Var	Var
15-Faydalı linklerin mevcudluğu	Var	Var	Var	Var	Var	Var
16-Yerel hizmetlerdeki aksamalarla ilgili bilgilendirme	Var	Var	Var	Var	Var	Var
17-Online başvuru/şikâyet ve takip sistemi	Var	Var	Var	Var	Var	Var
18-Belediyenin yaptığı protokol ve anlaşmalarla ilgili bilgi	Var	Var	Var	Var	Var	Var
19-Toplum adına alınan karar ve uygulamalarla ilgili bilgilendirme	Var	Var	Var	Var	Var	Var
Ekonomik ve Finansal şeffaflık						
20-Bütçe	Var	Yok	Yok	Yok	Yok	Var
21-Nakit akım tablosu	Var	Yok	Yok	Yok	Yok	Var
22- Borç verme ve borç alma, borçlanma ile ilgili güncel bilgi	Var	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok

Şekil 1: Belediyelerin Şeffaflık Puan Endeksleri

Araştırmada belediyelerin resmi internet sitelerinde açıklanan bilgilerin çevrim içi olarak incelenerek her belediye için elde edilen bulgular ışığında tablo iki oluşturulmuştur. Bu tablodaki bilgilerin incelenmesiyle belediyelerin şeffaflık düzeyleri değerlendirildi. Diğer şeffaflık endekslerinde olduğu gibi, bu “göstergeler”, ilgili bilgi kalemi belediyenin web sitesinde mevcut olduğunda “var” değerini alan ve ilgili bilgi kalemi belediye web sitesinde mevcut olmadığında “yok” değerini alan ikili değişkenlerden oluşmaktadır. Bu değerler sayısal olarak var “1” ve yok “0” puan verilerek şeffaflık değerlendirilmiştir. Tablo 2 de yeni oluşturulan düzeylere göre skor seviyeleri belirlenmiştir.

Tablo 2: Oluşturulan Şeffaflık Puan Endeksi

Performans Düzeyi	Açıklama	Skor
Düzen I	Tüm bilgi eksiksiz sağlanıyor	%100
Düzen II	Tüm sorulara cevap var ve önemli bilginin %50'si mevcut	%93
Düzen III	Tüm sorulara cevap var ve önemli bilginin %25-50 arası mevcut	%86
-----	-----	-----
Düzen XV		0
Not: Skorun %65 ve altı olması şeffaflık indeksi için "yetersizdir". Puanlamada 21 soruya evet diyenlere 100 puan üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Doğru sayısına göre kıstas yapılarak daha önce hazırlanan puan tablosuna göre değerlendirilmiştir.		

Lefkoşa Türk Belediyesi web sitesi oluşturulan kurumsal bilgiler, planlama, bölge halkıyla ilişkiler ve ekonomik ve finansal şeffaflık kriterleriyle ilgili web sitesinde yapılan araştırmada, belediye meclis üyelerinin görev ve sorumlulukları kurumsal yapı altında ayrı olarak verilerek vatandaşların meclis üyelerinin görev ve sorumlulukları hakkında bilgi edinebildiklerini ortaya koydu. Ayrıca belediye meclisi linki altında meclis kararları, gündemi, komisyonlar ve geçmiş dönem meclis üyeleri bilgileri yer almaktadır. Bunun yanında yıllık raporlar da vatandaşların ulaşabileceği şekilde yayınlanmaktadır. Lefkoşa Belediyesi ayrı bir yerel çevre planı hazırlamamış, daha önce hazırlanan imar planlarını paylaşımına açmıştır. Lefkoşa Belediyesi yerel atıklar ile ilgili bir plan sunmamaktadır. Lefkoşa Belediyesi web sayfasında Lefkoşa ile ilgili, online hizmetlerle ve diğer bilgilendirici linkler mevcuttur ve kolayca ulaşılabilir. Yerel hizmetlerdeki aksamalarla ilgili bilgilendirme web sitesinden yayınlanırken aynı zamanda sosyal medyadan da yayınlanmaktadır. Online başvuru/şikâyet ve takip sistemi mevcut aynı şekilde whatsapp üzerinden haberleşme/iletişim 24 saat boyunca devam etmektedir. Belediyenin yaptığı protokol ve anlaşmalarla ilgili bilgiler ve ihaleler, sözleşmeler ve sonuçlarıyla ilgili bilgiler web sayfasında ve tüm iletişim ağlarında yayınlanmaktadır. Belediyenin son dört yıllık bütçe kalemleri, nakit akım tablosu ve borçlanma durumları bütçe kalemi içerisinde ayrıca verilmektedir. Lefkoşa Türk Belediyesi web sayfasında yapılan inceleme sonrası 16 sorunun yanıtı değerlendirilmiş ve şeffaflık puanı %76 olarak elde edilmiştir.

Gazi Mağusa Belediyesi web sayfasında yapılan incelemede belediye meclis üyeleri görev ve sorumluluklarının yer almadığı, meclis üyelerinin kişisel bilgilerinin yer aldığı görülmüştür. Belediyenin tarihçesi sitede mevcuttur. Belediyenin istihdam raporları ve iş ilanları sayfada mevcut değildir. Belediyenin yıllık raporlarının tamamı ulaşılabilir değildir. Yerel atık planı ve yerel kültürel aktivite planı sitede mevcuttur. Yolsuzluk risk değerlendirmesi ve önleme planıyla ilgili herhangi bir yasal mevzuat bulunmamaktadır. Yerel vergiler ve yasal düzenlemelerle ilgili bilgiler sitede mevcuttur. Yerel hizmetlerle ilgili kalite yönetim sistemi ile ilgili bir uygulama mevcut değildir. Belediye web sitesine arama motoruna "Google" üzerinden 3 sn. içinde ulaşılabilir. Faydalı linkler hem site üzerinde hem de diğer sosyal medya araçlarıyla beraber kullanılmaktadır. Yerel hizmetlerdeki aksamalarla ilgili bilgilendirme site üzerinden ve diğer sosyal medya araçları üzerinden paylaşılmaktadır. Online başvuru/şikâyet ve takip sistemi için gerekli telefon, faks ve

e-posta adresleri ve sosyal medya araçlarından ve whatsapp üzerinden ulaşılabilmektedir. Belediyenin yaptığı protokol ve anlaşmalarla ilgili bilgi sosyal medya araçları ve siteden yayınlanmaktadır. Toplum adına alınan karar ve uygulamalarla ilgili bilgilendirme (İhale ve diğer sözleşmeleri ve sonuçlarıyla ilgili) bilgiler sitede ve sosyal medya araçlarında yayınlanmaktadır. Ekonomi ve finansal şeffaflık kalemiyle ilgili bütçe, nakit akım tablosu ve borçlanma ile ilgili güncel haberler sitede mevcut değildir. Gazi Mağusa Belediyesi web sayfasında yapılan inceleme sonrası 14 sorunun yanıtına ulaşılmıştır. Bunun sonucunda şeffaflık puanı %67 olarak hesaplanmıştır.

Girne Belediyesi web sitesinde yapılan incelemede belediye meclis üyelerinin görev sorumluluklarıyla ilgili bir bulguya rastlanmadı. Belediye meclis üyelerinin kişisel bilgileri sitede yayınlanmaktadır. Belediyenin tarihçesi sitede mevcut. Belediyenin istihdam raporları ve iş ilanlarıyla ilgili herhangi bir bulguya rastlanmamıştır. Yıllık raporla ilgili bir yayın mevcut değildir. Belediyenin stratejik planına, yerel çevre planına, yerel atık planı ve yerel kültürel aktivite planı hem web sitesinde hem de diğer sosyal medya araçları üzerinden yayınlanmaktadır. Vergilerle ve yasal düzenlemeler ile ilgili bilgiler sitede mevcut. Yerel hizmetlerle ilgili kalite yönetim sistemi ile ilgili “ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi” belgesi mevcuttur. Belediye web sitesine arama motoruna bilgi girildiği andan itibaren dört saniye içinde web sayfası açılmaktadır. Faydalı linklerin sitede ve sosyal medya araçları linkleri olarak sitede mevcuttur. Yerel hizmetlerdeki aksamalarla ilgili bilgilendirme site üzerinden ve sosyal medya araçları üzerinden daima yapılmaktadır. Online başvuru/şikâyet ve takip sistemi site üzerinden ve facebook üzerinden yapılabilmektedir. Belediyenin yaptığı protokol ve anlaşmalarla ilgili bilgiler siteden ve sosyal medya araçları üzerinden yayınlanmaktadır. Toplum adına alınan karar ve uygulamalarla ilgili bilgilendirme (İhale ve diğer sözleşmeleri ve sonuçlarıyla ilgili) bilgiler hem site üzerinden hem de sosyal medya üzerinden yayınlanmaktadır. Ekonomi ve finansal şeffaflık kalemiyle ilgili bütçe, nakit akım tablosu ve borçlanma ile ilgili güncel haberler sitede mevcut değildir. Girne Belediyesi web sayfasında yapılan inceleme sonrası 14 sorunun yanıtına ulaşılmıştır. Bu elde edilen bilgilerle şeffaflık puanı %67 olarak hesaplanmıştır.

İskele Belediyesi web sitesinde yapılan incelemede belediye meclis üyelerinin görev ve sorumluluklarıyla ilgili bir bilgiye ulaşamamıştır. Belediye meclis üyelerinin kişisel bilgileri web sayfasında mevcuttur. Belediyenin istihdam raporları ve iş ilanlarına web sayfasında yer almamaktadır. İskele Belediyesi bünyesinde hizmet veren İskele Belediyesi “Yuvam Ana Kucağı Çocuk Bakım ve Eğitim Merkezi” için öğretmen münhali için çıkılan iş ilanına sosyal medya üzerinden ulaşılmıştır. Yıllık plan, stratejik plan ve yerel atık planıyla ilgili herhangi bir bilgiye web sitesi sayfası üzerinde ulaşamamıştır. Yerel çevre planı imar planları noktasında tüm medya organlarında daima güncel olarak haber olmaktadır. Yerel kültürel aktivite planı programları web sayfasında ve sosyal medya araçlarında yayınlanmaktadır. Yerel vergiler ve yasal düzenlemelerle ilgili bilgiler web sayfasında ve sosyal medya araçlarında yayınlanmaktadır. Yerel hizmetlerle ilgili kalite yönetim sistemi ile ilgili herhangi bir bilgiye rastlanılmamıştır. Belediye web sitesi arama motorundan dört saniye içinde ulaşılmaktadır. Yerel hizmetlerdeki aksamalarla ilgili bilgilendirme haberler başlığı altında ve sosyal medya üzerinden yayınlanmaktadır. Online başvuru/şikâyet ve takip sistemi sitede yer almaktadır.

Diğer sosyal medya üzerinden şimdi, mesaj gönder ve ihbar hattı 0392 4442122 nolu telefonundan ulaşılabilmesidir. Belediyenin yaptığı protokol ve anlaşmalarla ilgili bilgiler duyurular haberler kısmında ve diğer sosyal medya araçlarında yayınlanmaktadır. Toplum adına alınan karar ve uygulamalarla ilgili bilgilendirme (İhale ve diğer sözleşmeleri ve sonuçlarıyla) haberler başlığı altında ve sosyal medya üzerinden yayınlanmaktadır. Ekonomi ve finansal şeffaflık kalemiyle ilgili bütçe, nakit akım tablosu ve borçlanma ile ilgili güncel haberler sitede mevcut değildir. İskele Belediyesi web sayfasında yapılan inceleme sonrasında 11 sorunun yanıtına ulaşılmıştır. Bu elde edilen bilgiler %52 şeffaflık puanına denk gelmektedir.

Güzelyurt Belediyesi web sitesinde yapılan incelemede kurumsal bilgilere belediye meclis üyelerinin görev ve sorumlulukları, belediye meclis üyelerinin kişisel bilgileri linkinde sadece meclis üyeleri isimlerine ulaşıldı. Belediyenin tarihçesi ve belediyenin istihdam raporları ve iş ilanlarıyla ilgili herhangi bir bilgiye ulaşılamadı. Planlanmayla ilgili yıllık rapor, stratejik plan, yerel çevre ve atık planı ve yerel kültürel aktivite planıyla ilgili haberler web sitesi ve diğer sosyal medya sayfalarında yayınlanmaktadır. Yerel vergiler ve yasal düzenlemeler ile ilgili bilgiler mevcuttur. Yerel hizmetlerle ilgili kalite yönetim sistemi ile ilgili bilgiye ulaşılamamıştır. Belediye web sitesine arama motorundan üç-dört saniye içinde web sayfası açılmaktadır. Web sayfası üzerinde faydalı linkler mevcuttur. Yerel hizmetlerdeki aksamalarla ilgili bilgilendirmeler sayfa ve diğer sosyal medya araçlarında yapılmaktadır. Online başvuru/şikâyet ve takip sistemi sayfada sağ tarafta mevcuttur. Belediyenin yaptığı protokol ve anlaşmalarla ilgili bilgi ve toplum adına alınan karar ve uygulamalarla ilgili bilgilendirme (İhale ve diğer sözleşmeleri ve sonuçlarıyla ilgili) bilgiler sayfadan ve diğer sosyal medya üzerinden yayınlanmaktadır. Ekonomi ve finansal şeffaflık kalemiyle ilgili bütçe, nakit akım tablosu ve borçlanma ile ilgili güncel haberler sitede mevcut değildir. Güzelyurt Belediyesi web sayfasında yapılan inceleme sonrası 13 sorunun yanıtına ulaşılmıştır. Bu elde edilen bilgilerle şeffaflık puanı %62 olarak hesaplanmıştır.

Lefke Belediyesi web sitesinde yapılan araştırmada kurumsal bilgilerden belediye meclis üyelerinin görev ve sorumluluklarıyla ilgili sayfada herhangi bir bulguya rastlanmamıştır. Belediye meclis üyelerinin kişisel bilgileri mevcut değil ama isim, hangi partiden oldukları ve resimleri sitede mevcut bulunmaktadır. Kurumsal bilgiler altında tarihçe var ama yalnız Lefke şehri ile ilgili geniş bir açıklayıcı bilgi mevcuttur. Belediyenin tarihçesiyle ve istihdam raporları ve iş ilanlarıyla ilgili bir bilgi bulguya rastlanmamıştır. Web sayfasında planlamayla ilgili yıllık rapor, stratejik plan ve yerel atık planıyla ilgili herhangi bir bulguya rastlanmamıştır. Yerel çevre planı CMC (Cyprus Mines Cooperation) Kıbrıs Maden Şirketi maden atıkları nedeniyle insan sağlığına vereceği zararı sosyal medyada çok tartışılmakta ve gündemden düşmemektedir. Yerel kültürel aktivite planları haberler başlığı altında ve diğer sosyal medya araçlarında yayınlanmaktadır. Web sayfası üzerinde yerel vergilerle ilgili bilgiler ve yasal düzenlemelerle ilgili bilgiler haberler başlığı altında ve diğer sosyal medya araçlarında yayınlanmaktadır. Yerel hizmetlerle ilgili kalite yönetim sistemi ile ilgili bir belgeye ulaşılammıştır. Bölge halkıyla ilişkiler başlığı altında belediye web sitesi arama motoruna yazıldığında üç-dört saniye içinde ana sayfa açılmaktadır. Faydalı linkler farklı başlıklar altında bulunmaktadır. Yerel hizmetlerdeki aksamalarla ilgili bilgilendirmeler sitedeki haberler ve diğer sosyal medya araçları üzerinden yapılmaktadır. Online

başvuru/şikâyet ve takip sistemi facebook üzerinden şimdi ara, belediyeye sor linki üzerinden ulaşılabilir. Belediyenin yaptığı protokol ve anlaşmalar ve toplum adına alınan karar ve uygulamalarla ilgili bilgilendirme (İhale ve diğer sözleşmeleri ve sonuçlarıyla ilgili) kurumsal bilgiler başlığı altında yayınlamaktadır. Yapılan protokoller ve ihaleler sosyal medya üzerinden yayınlanmaktadır. Ekonomik ve finansal şeffaflıkla ilgili web sayfalarında bütçe, nakit tablosu ve borçlanmayla ilgili haberler mevcuttur. Lefke Belediyesi web sayfasında yapılan inceleme sonrası 13 sorunun yanıtına ulaşılmıştır. Bu elde edilen bilgilerle şeffaflık puanı %62 olarak hesaplanmıştır. İlçe belediyelerinin son altı yıllık mali raporları da incelenmiştir ve elde edilen bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3: Altı İlçe Belediyesinin Son Altı Yıllık Mali (Gelir-Gider) Tablosu

		2015		2016		2017		2018		2019		2020	
Belediye	Nüfus/2011	Gelir	Gider	Gelir	Gider	Gelir	Gider	Gelir	Gider	Gelir	Gider	Gelir	Gider
Lefkoş	61378	80.439.027	81.318.448,06	99.771.207,02	98.037.098,45	131.574.002,71	127.410.698,52	153.989.751,81	156.446.447,60	184.338.313,04	191.105.363,08	215.215.366,70	207.923.281,51
Mağus	40920	47.292.431,40	51.007.078,71	65.574.022,10	60.505.082,02	82.035.699,64	81.781.256,87	102.610.179,35	100.753.828,76	101.759.657,17	116.058.408,48	143.817.297,94	140.425.839,95
Girne	33207	52.553.284,08	52.007.078,71	58.706.189,86	54.001.010,69	80.193.854,18	66.257.054,19	107.480.515,89	98.725.866,13	105.984.313,44	90.195.817,14	108.612.917,23	103.876.891,96
Güzelyu	18946	21.792.659,78	21.451.460,92	26.660.831,63	28.504.224,91	31.349.177,21	30.069.524,34	35.703.648,88	36.633.222,28	47.874.399,95	44.454.565,15	57.452.330,93	44.188.888,71
Lefke	11091	14.710.964,00	14.055.098,73	14.055.098,73	18.934.756,16	18.949.545,36	15.169.603,63	20.012.215,56	22.200.346,69	26.703.839,12	26.380.484,02	32.769.365,36	28.779.045,43
İskele	7906	15.502.294,49	16.301.824,55	19.287.526,37	18.360.094,72	26.979.336,22	27.195.762,41	38.465.986,62	39.449.607,70	48.563.308,16	41.964.665,31	44.202.277,99	50.372.825,31

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışmada web siteleriyle beraber diğer sosyal medya araçlarının kullanılması vatandaşla iletişim kanallarının çoğalmasını sağlayarak, belediyelerde halkla ilişkilerin güçlenmesini olumlu yönde etkilemiş olduğu ortaya konmuştur. Aynı zamanda iletişim kanallarının çoğalması şeffaflık algısını pozitif yönde etkilemektedir. Belediyeler arasında kullanılan yöntemlerde benzerlikler olsa da farklılıkların mali ve yönetsel kapasiteleriyle doğrudan ilişkili olduğu ve bunun da şeffaflık algısını etkilediği ortaya çıkmıştır. Bu araştırmada büyük belediyelerin sosyal medya araçlarını etkin kullandığı sonucu, Bayraktar (2022) tarafından yapılan çalışmadan farklılık göstermektedir. Söz konusu çalışma KKTC belediyeleri web sayfaları analizi sonrasında belediyelerin sosyal medya araçlarını halkla ilişkiler amaçlı kullandıklarını fakat web sitelerinin yeterince etkin ve verimli kullanılmadığı sonucuna varmıştı (Bayraktar, 2020). Araştırmada elde edilen diğer bir sonuç ise sosyal medya araçlarının vatandaş bilgilendirme modeli olarak daha çok tek yönlü kullanılırken, vatandaş şikâyet hatlarının tüm sosyal medya araçlarında varlığı tespit edilmiştir. Bu bulgular (Şenyurt, 2016; Karakoç ve Sümer, 2021)'in çalışmasındaki sonuçlarla benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. Yerel yönetimlerde şeffaflık çevrim içi memnuniyet ve güveni tesis etmede tetikleyici güç olurken (Mitchell, 2011), idari verimliliği ve vatandaş memnuniyetini artırmanın da bir yoldur. İlçelerden Lefkoşa, Girne ve Mağusa'nın değerlendirmede şeffaflık endeksine dayalı sınırı geçtiği diğerlerinin ise sınırın altında kaldığı tespit edilmiştir. Araştırma sonrası elde edilen diğer bir bulgu ise ilçe belediyelerinde çevreyle ilgili planların yapılmadığı veya bu konuların yöneticiler tarafından önemsenmediği sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak, web sitelerinde bulunan bilgilere göre şeffaflığın hesap verebilirliği artırdığı noktasında literatürde yaptığımız araştırmalarla benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Diğer bir sonuçsa Lefkoşa (%76), Gazi Muğusa (%67) ve Girne (%67) belediyelerinde ekonomik ve finansal şeffaflık kriterlerine tam uyulduğu görülmüştür. Ancak, İskele, Güzeyurt ve Lefke belediyelerinde şeffaflığın daha düşük olduğu ve şeffaflık endeksinin sağlamadığı (%65'in altında) anlaşılmaktadır. Belediyelerin görev ve sorumluluklarını yerine getirmesi mali kapasiteleriyle doğrudan ilişkili olduğu sonucuna varılmıştır. Bu çalışmada, ortaya çıkan en önemli nokta nüfus olarak küçük bir ilçe olan İskele Belediyesinin son yıllarda bölgede yaşanan ekonomik gelişmelerle beraber mali yapılarının kapasitesinin yükselmesi şeffaflığın görünür olması yönünde pozitif bir etki yapmamıştır. Belediyelerin gelir gider dengeleri, kısaca finansal yapılarının güçlü olması, yeni bilgi teknolojilerinin kullanılmasına olanak sağlamaktadır. İdari kapasiteleri güçlü belediyelerin daha yüksek şeffaflık düzeyi sağladıkları görülmektedir. Üç büyük ilçe belediyesi olan Lefkoşa, Girne ve Mağusa belediyelerinin mali kapasitelerinin büyük olması diğer küçük belediyelere göre daha yüksek düzeyde şeffaflık sergilemeleri ile sonuçlanmaktadır. Bu sonuca göre şeffaflık algısı ve belediye büyüklüğü arasında pozitif bir ilişki vardır. Belediyelerin sosyal medya araçlarıyla birlikte web sitelerini halkla ilişkiler amaçlı kullanmaları, şeffaflığı artırarak yolsuzluğun azalmasına etki etmekte ve aynı zamanda verimliliğin ve güvenin artmasını sağlamaktadır.

Vatandaşlar tarafından belediyelerin mali kaynaklarını nasıl, hangi amaç ve hangi nedenle kullandığı web sayfalarınca izlenebilmelidir. Bunun için de kamu politikaları oluşturularak, yerel yönetimlerin şeffaflığını ve hesap verebilirliğini

gösterecek mekanizmalar oluşturulmalıdır. Bu mekanizmalar içerisinde sosyal medya araçlarının kullanılması en etkin bir yöntemdir. İlerleyen araştırmalarda bu hususlar üzerine çalışmaların yapılması önerilmektedir. .

KAYNAKÇA

- Araujo, J. F. F. E. D., & Tejedo-Romero, F. (2016). "Local Government Transparency Index: Determinants of Municipalities' Rankings". *International Journal of Public Sector Management*, 29(4), 327-347.
- Ashforth, B. E., & Gibbs, B. W. (1990). "The Double-Edge of Organizational Legitimation". *Organization Science*, 1(2), 177-194.
- Bauhr, M., ve M. Grimes. 2014. "Indignation or Resignation: The Implications of Transparency for Societal Accountability." *Governance: An International Journal of Policy, Administration and Institutions* 27(2): 291–320. Doi:10.1111/Gove.2014.27.
- Bayraktar, Ü. (2020). "Belediyelerin Halkla İlişkiler Çalışmalarında Web Siteleri: KKTC Belediyeleri Üzerine Bir Analiz". *Journal of Communication Theory & Research/İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, (51).
- Bellucci, M., & Manetti, G. (2017). "Facebook as a Tool for Supporting Dialogic Accounting? Evidence From Large Philanthropic Foundations in the United States". *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 30(4), 874-905.
- Berelson, B., (1971). *Content Analysis in Communication Research*, Glencoe, Ill.
- Capriotti, P., & Moreno, Á. (2007). "Corporate Citizenship and Public Relations: The Importance and Interactivity of Social Responsibility Issues on Corporate Websites". *Public Relations Review*, 33(1), 84-91.
- Chen, J. C., & Roberts, R. W. (2010). "Toward a More Coherent Understanding of the Organization–Society Relationship: A Theoretical Consideration for Social and Environmental Accounting Research". *Journal of Business Ethics*, 97, 651-665.
- Cuadrado-Ballesteros, B., Frías-Aceituno, J., & Martínez-Ferrero, J. (2014). "The Role of Media Pressure on the Disclosure of Sustainability Information By Local Governments". *Online Information Review*, 38(1), 114-135.
- Da Cruz, N. F., and R. Marques. 2014. "Scorecards for Sustainable Local Governments." *Cities: The International Journal of Urban Policy and Planning* 39: 165–170. Doi:10.1016/J.Cities.2014.01.001
- Da Cruz, N. F., Tavares, A. F., Marques, R. C., Jorge, S., & De Sousa, L. (2015). "Measuring Local Government Transparency". *Public Management Review*, 18(6), 866–893. Doi:10.1080/14719037.2015.1051572
- De Araujo, J. F. F. E., ve Tejedo-Romero, F. (2016). "Local Government Transparency Index: Determinants of Municipalities' Rankings". *International Journal of Public Sector Management*. Doi:10.1108/İjpsm-11-2015-0199.
- F.J. Alcaraz, A. Navarro, D. Ortiz, "Factors Determining Online Sustainability Reporting By Local Governments", *Int. Rev. Adm. Sci.* 81 (1) (2014) 79–109.
- Freeman, R., Harrison, J., Wicks, A., Parmar, B., & Colle, S. (2010). *Stakeholder Theory: The State of the Art*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hansen DL, Shneiderman B and Smith MA (2011) *Analyzing Social Media Networks with Nodexl: Insights from a Connected World*. Burlington, MA: Morgan Kaufmann.

Heald, D. A. (2006). "Varieties of Transparency". In *Transparency: The Key to Better Governance?: Proceedings of the British Academy 135* (Pp. 25-43). Oxford University Press.

Hood, C., ve D. Heald 2006. "Transparency: The Key to Better Governance?" In *Proceedings of the British Academy* (135). Oxford: Oxford University Press.

Jaeger, P. T., and J. C. Bertot. 2010. "Transparency and Technological Change: Ensuring Equal and Sustained Public Access to Government Information." *Government Information Quarterly*, 27: 371–376. Doi:10.1016/J. Giq.2010.05.003.

İşçioğlu, D., ve İşçioğlu, E. (2018). "KKTC'de Yerel Hizmet Sunumunda Bilişim Teknolojileri". *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(4), 158-163.

Karakoç, H. Ve Sümer, E. (2021). "Halkla İlişkiler Aracı Olarak Sosyal Medya Kullanımı: Türkiye'deki Büyükşehir Belediyelerinin Sosyal Medya Hesapları Üzerine Bir Araştırma". Mihalis Kuyucu ve Hasan Çiftçi (ed.), *A'dan Z'ye İletişim Çalışmaları-2* İçinde (S. 3-52)

Lindquist, E. A.; Huse, I. (2017), "Accountability and Monitoring Government in the Digital Era: Promise, Realism and Research for Digital-Era Governance", *Canadian Public Administration*, 60(4): 627-656.

Mainka A, Hartmann S, Stock W.G., et al. (2014) "Government and Social Media: A Case Study of 31 Informational World Cities". In: *47th Hawaii International Conference on System Sciences*, Waikoloa, HI, 6–9 January, pp. 1715–1724. New York: IEEE.

Mitchell, H. (2011). "Trending Topics-Egovernment Sites Starting to Take Transparency Seriously". *Econtent-Digital Content Strategies And Resources*, 8.

Okay, A., ve Pelenk, A. (2006). "Bir Halkla İlişkiler Aracı Olarak İnternet; Halkla İlişkiler Şirketlerinin İnternet Kullanımı". *Yeni İletişim Ortamları Ve Etkileşim Uluslararası Konferansı Kitabı*, (1-3.Kasım). İstanbul, 377-384.

Öncü, A., Özşaglam, M. T., & Eminer, F. (2024). "Analyzing Employee Perception of Good Governance in Municipal Governments By Using Structural Equation Modeling". *SAGE Open*, 14(4), 21582440241302325.

Özoran, B. A. (2017). "Bir Halkla İlişkiler Ütopyası: Diyalojik Halkla İlişkiler". *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi| Istanbul University Faculty Of Communication Journal*, (53), 1-30.

Patten, D. M. (1992). "Intra-Industry Environmental Disclosures in Response to the Alaskan Oil Spill: A Note on Legitimacy Theory". *Accounting, Organizations and Society*, 17(5), 471-475.

Pearson, R. (1989). *A Theory of Public Relation Ethics*, Ohio University, Ohio.

Porumbescu, G. A. (2016). "Linking Public Sector Social Media and E-Government Website Use to Trust in Government". *Government Information Quarterly*, 33(2), 291–304.

Ruano De La Fuente, J. M. (2014), "E-Government Strategies in Spanish Local Governments", *Local Government Studies*, 40(4): 600-620.

Suchman, M. C. (1995). "Managing Legitimacy: Strategic and Institutional Approaches". *Academy of Management Review*, 20(3), 571-610.

Şenyurt, G. (2016). "Belediyelerin Halkla İlişkiler Uygulamalarında İnternetin ve Sosyal Medyanın Kullanımı: Konya Merkez İlçe Belediyeleri Üzerine Bir İnceleme". *İnif E-Dergi*, 1(1), 44-67.

Tavşancıl, E., & Aslan, A. E. (2001). *Sözel, Yazılı ve Diğer Materyaller İçin İçerik Analizi ve Uygulama Örnekleri*. Epsilon.

Taylor, M.; Kent, M.L. (2004) *Congressional Web Sites and Their Potential for Public Dialogue*, Atlantic

Tejedo-Romero, F., & De Araujo, J. F. F. E. (2018). "Determinants of Local Governments' Transparency in Times of Crisis: Evidence From Municipality-Level Panel Data". *Administration & Society*, 50(4), 527-554.

Tejedo-Romero, F., Araujo, J. F. F. E., Tejada, A., & Ramírez, Y. (2022). "E-Government Mechanisms to Enhance the Participation of Citizens and Society: Exploratory Analysis through the Dimension of Municipalities". *Technology in Society*, 70, 101978.

TI. (2015). *Local Governance Integrity: Principles And Standards*. Berlin: Transparency International.

Uğur, U. Ğ. U. R. (2013). "Yeni İletişim Teknolojilerinden İnternetin Halkla İlişkiler Alanında Kullanımı: Bir Uygulama". *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 5(1), 502-511.

Valle-Cruz, D., Sandoval-Almazan, R., ve Gil-Garcia, J. R. (2016). "Citizens' Perceptions of the Impact of Information Technology Use on Transparency, Efficiency and Corruption in Local Governments". *Information Polity*, 21(3), 321-334.

Vural, B. A., & Coşkun, G. (2006). "Yeni Teknolojiler ve Halkla İlişkiler: Halkla İlişkiler Alanında İnternet Kullanımı Üzerine Bir Araştırma". *II. Ulusal Halkla İlişkiler Sempozyumu*, 21.

Y. Ramírez, A. Tejada, M. P. Sanchez, (2022). "Determinants of Online Intellectual Capital Disclosure By Spanish Local Governments", *J. Intellect. Cap.* 23(2), 249–289.

Zheng, L., ve Zheng, T. (2014). "Innovation Through Social Media in the Public Sector: Information and Interactions". *Government Information Quarterly*, 31, 106–117. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2014.01.011>.